

Ker gredo tù in tam šolarji z dežele tudi v srednje šole, se jim lahko prigradí, da imajo takrat dolge, ali pa nimajo nič počitnic. — Res, da je čas počitnic določevati, delo okrajnega in tudi deželnega šolskega sveta; a vender, če bode nova postava velevala od 1.—15. istega meseca se ima pouk pričeti, gotovo se bodo strinjale počitnice vsaj za jeden mesec v istem času. Če pride mestni učenec domov na počitnice in je domá še šola, nima občevanja z mlajšimi, in kadar so domá, jih moti. Tudi tebi je tako, dragi tovariš, če imaš kakega šolarja v mestu. On pride na počitnice, ti imaš pa še največ dela, ne moreš ž njim počivati, ž njim toliko občeovati, kakor bi hotel. Da bi se tudi počitnic spominjali in jih bolj natanko vsem šolam v istem času določili, bode gotovo vsaj večini izmed tovarišev po volji.

Z.

Poročilo o pošiljativah za „Prvo slovensko stalno učilsko razstavo“ „Pedagogiškega društva“ v Krškem.

(Dalje.)

19. Jana A. Komenskoga Informatorium za škola materinska. Preveo Vjencesl. Zabož Mařfk. 1886. Knjiž. za učitelje. Knj. XVIII.
20. Ob uzgoju. Misli Nikole Tomesea. S talijanskoga preveo Skender Fabković. 1887. Knjiž. za učitelje. Knj. XIX.
21. Emil ili ob uzgoju. Napisao J. I. Rousseau. S francoskoga preveo Ivan Širola. Prvi dío. 1887. Knjiž. za učitelje. Knj. XX.
22. Metrični sostav. Priprava za praktičnu porabu u školah. Rastomačio Skender Fabković. 1872.
23. Statistika narodnjega školstva u Dalmaciji, Hrvatskoj in Slavoniji. 1875.
24. Jagodnjak. Sbirka pjesama i pripoviedaka. Priredio Ivan Filipović. 1878. Knjižnica za mladež. Knjiga I.
25. Dobra kućanica. Za ženska mladež sostavio Davorin Trstenjak. 1880. Knjiž. za mladež. Knj. IV.
26. Dobra kućanica. Sostavio Davorin Trstenjak. 1886. Drugo izdanje. Knjiž. za mladež. Knj. IV.
27. Vzordjenojsta ili kako da djevojka omili Bogu i ljudem. Sostavio Josip Gall. 1881. Knjiž. za mladež. Knj. V.
28. Savka i Stanko. Izvorna pripoviest. Napisao Davorin Trstenjak. 1882. Knjiž. za mladež. Knj. VII.
29. Učitelj u Jabukovcih. Pripoviedka za mladež. Napisao Josip Klobučar. Sa 32 slike. 1883. Knjiž. za mladež. Knj. IX.
30. U radu je spas. Poučna pripoviest za odrasliju seljačku mladež. Napisao Davorin Trstenjak. 1885. Knjiž. za mladež. Knj. XII.
31. Pjesmarica. Sto pjesama za mladež. Sostavio Fr. Š. Kuhač. 1885.
32. I. obća hrvatska učiteljska skupština u Zagrebu 1871. Izdao centralni odbor I. obće krv. uč. skupštine. 1872.
33. II. obća hrvatska učiteljska skupština u Petšinji 1874. Izdao centralni odbor obćih hrv. učit. skupština. 1874.
34. III. obća hrvatska učiteljska skupština u Osieku 1878. Izdao centralni odbor obćih hrv. učitelj. skupštine. 1879.

35. Sielo za zabavu i pouku. Slozio za djevojčice Janko Tomić. 1887. Knjiž. za mladež. Knj. XIII.
36. Pripoviedke za mladež. Sa 20 Slika. 1882. Knjiž. za mladež. Knj. VIII.
37. Kr. Šmida izabrane pripoviedke za mladež. I. Pisanice. Hrvatski pripovieda Smiljan. Sa slikom. 1888. Ciena 20 novć.
38. dto. II. Božja providnost. 1888. Ciena 20 novć.
39. dto. III. Radnjak. 1888. Ciena 20 novć.
40. Pučke priče za odrasliju mladež. Priredio Skender Fabković. 1884. Knjiž. za mladež. Knj. XI.
41. Kr. Šmida izabrane pripoviedke za mladež. Hrvatski pripoviedu Smiljen. Sa tri vjestacki izvedene slike u bojah. Ciena 1 for. 1888.
42. Prva deset godišnjica hrvatskoga pedagogijska književnega sbora 1882.
43. U proslavo desetgodišnjice školskega zakona od 14. listopada 1874. 1884.
44. Prijan Fric. Preveo Milan Grlović. Preštampano iz „Obzora“. U Zagrebu. 1887.
45. Izložba učila I. obće hrvatske učiteljske skupštine u Zagrebu. 1871. Troškom izložbenoga odbora.
46. Školstvo Evrope i Amerike na svjetskoj izložbi v Beču god. 1873. Piše Fr. Šuller. 1874. Troškom spisovateljevim.
47. Zakon ob ustroja pučkih škola i preparandija za učiteljstvo obćih pučkih učiona u Hrvatskoj i Slavoniji i razpravo o njem u hrv. i slav. sboru god. 1874.
48. Reakcija proti školstvu. Preštampano iz „Napredka“. 1879.
49. Pučka knjižnica izdavana društvom svetojeronimskim. Knjiga XIV. Popularna fizika od dr. Bogoslava Šuleka. Zagreb, 1873.
50. Život Petra Velikoga, Cara Rusije. Izpisan od arkimandiste Anonie Katifora a preveda u jezik hrvatski s malim nadodanjem od O. F. Al. Tomikovicha. Na novoga izdanje In. pl. M. Maršovski. Budapešta. 1876.
51. Hrvatski Sokol. Zabavan i poučantjednik. Uređuje Dr. Dim. Demeter. God. I.
52. Ueber die Pflege der körperlichen und geistigen Gesundheit des Schulkindes. Von Prof. Dr. Bock. Leipzig, 1871.
53. do 63. Smilje. Zabavno-poučnilistka slikami za mladež. Izdaje hrv. pedagog. književni sbor. Tečaj I. 1873. Tečaj II. 1874. Tečaj V. 1877. Tečaj VI. 1878. Tečaj VII. 1879. Tečaj VIII. 1880. Tečaj X. 1882. Tečaj XI. 1883. Tečaj XIII. 1885. Tečaj XIV. 1886. Tečaj XV. 1887.
64. Lehrmittel - Ausstellung. (Stalna učilska razstava) Dunaj. Die permanente Lehrmittel - Ausstellung der Stadt Wien (VII. Westbahnhofstrasse 25). Ein Führer durch die zwölf Ausstellungsräume. Zusammengestellt von Aleksander Riss. Wien, 1885.
65. Iv. Koprivnik, c. kr. vadnični učitelj v Mariboru. Gluhomutec in nja obrazovanje, z navodom, kako gluhoneme otroke doma izrejati in v domači šoli poučevati. Spisal Janez Koprivnik, c. kr. vadnični učitelj v Mariboru. Ponatis iz „Popotnika“. Cena 35 kr. Založil spisatelj. Maribor, 1888.
66. J. V. Supan v Mariboru:
1. Metrično računilo iz ploščic. Sestavil L. Lavtar, c. kr. profesor na učiteljišći v Mariboru. Št. 2. Z vsemi prilogami. Cena 20 gld. Prodaja J. V. Supan v Mariboru. Tegetthofstrasse, 16.
2. Brešura: Metrično računilo iz ploščic. L. Lavtar. Dunaj, 1887. Založil L. Lavtar. Prodaja Ig. pl. Kleinmayer & Feod. Bamberg v Ljubljani.

3. Broschure: Der metrische Scheibchenrechenapparat. Den Denkgesetzen entsprechend construirt von Lukas Lavtar. Am Lager: J. V. Supan, Marburg, Tegetthofstrasse, 16. Wien 1887. Selbstverlag. Zu haben bei Ig. pl. Kleinmayer & Feod. Bamberg in Laibach. G.

Književnost.

„Vijolice“. Pesmi za mladost. Zložila Lujiza Pesjakova. V Ljubljani. Tiskal in založil J. R. Milic. 1889. 160 str.

Pod tem naslovom je izšla te dni knjiga, posvečena g. dr. Jarneju Zupancu, katera obsega nad 80 pesmij za mladino. Vsebina nastopna: I. Poklonilo; II. Obrazi iz prirode; III. Srčni glasovi; IV. Ubožec. Dramatičen prizor. — Mi moramo z veseljem pozdravljati vsak napredek na polji mladinske književnosti naše, kajti prav v tej stroki še živo pogrešamo dobrih spisov osobito v vezani besedi. Otroci radi čitajo pesmi, ki se tesno nanašajo na njihovo dušno življenje ter opisujejo prizore, kakeršne vidijo sami sleherni dan; zategadelj smo prepričani, da se bode ta knjiga hitro omilila čitajoči naši mladini. Gospá pisateljica je zbrala v lep šopek vse dišeče cvetove, kolikor jih je bilo raztresenih po gredicah „Vrtčevih“ in tudi drugod; mimo obrazov iz prirode so se ji po naših mislih najbolj po srečili obrazi iz otroškega življenja, ki nam jako zvesto rišejo mišljenje in čustvovanje z vso tisto naivnostjo in tistim ljubeznjivim humorjem, ki se pojavlja v otroških letih. — Srčni glasovi zvené resneje, po nekod celó otožno; vidi se, da resnično prihajajo iz srca, ki se veseli s preprosto deco, kadar je vesela, ali tudi toži z njo, kadar sili žalost v mlada rahločuteča srca. S kratka: „Vijolice“ so res vredne, da jih priporočamo in širimo med mladino, ki se bode izvestno radovala lepi vsebini, ali tudi nevedoma sprejemala obile nauke, ki se skrivajo v prozorni pripovedni obliki. Gotovo, prav je, da se gospá pisateljica skrbno izogiblje onemu praznemu in tudi neplodnemu moralizovanju, kakeršnega mrgulé nekatere mladinske knjige, in zato vemo, da ne bodo „Vijolice“ dolgočasile nikogar, ni mladine ni odraslih ljudij!

O vnianji obliki nimamo omeniti dosti. Gospá Pesjakova piše lep in otroškemu duhu primeren preprost jezik; samo nekatere malenkosti nam ne ugajajo. Pisateljica prerada končuje stihe z II. deležniki sedanjega časa; epitheta nahajamo prepogosto na mestih, kjer bi jih pogrešali brez škode; naglas je po nekod prisiljen, tako tudi naravni besedni red (n. pr. „Nesrečen sem kot veter, brezbarvno ki divja“ — „Pozimske iz ječe hite koperneče“). Drugih malenkostij ne omenjamo. —

Pristavljamo še, da je knjiga ukusno natisnena in bogato okrašena, cena pa primeroma nizka. „Vijolice“ stanejo elegantno vezane z zlato obrezo 1 gld. 60 kr., broširane 1 gld. 10 kr. Dobivajo se v J. R. Milicevi tiskarni v Ljubljani in v vsaki knjigarni. A. F.

Dopisi.

Iz Sodrašice pri Ribnici na Dolenjskem dné 25. maja t. l. † Gospod Lovro Arko. (Izv. dop.). Iz med onih naših tovarišev, kateri so iz tako zvane «stare šole» izišli, kateri so v teku pretečenih štiridesetih letih na šolskem polji delovali — v času tako velikega prestvarjenja človeške družbe in razvijanja raznovrstnih stanov — v katerem času je tudi «ljudska sola» iz popred nezatnega kálu prospela in v mogočen faktor človeške družbe povzdignila se — bil je tudi gospod Lovro Arko tukajšnji umirovljeni nadučitelj in posestnik, koji je pretečeni četrtek o 1/2 2. uri popoldne — za plučnico — v 68. letu svoje dóbe mirno v Gospodu zaspal. Pogreb, kateri je bil danes, kazal je najočividneje, kako spoštovanje je ranjki užival v svoji nekdanji šolski občini in v vsem okraji. Iz vse fare prihiteli so stari in mladi k pogrebu, izkazat svojemu nekdanjemu učitelju in vzgojitelju zadnjo čast; prišli so iz bližnje okolice — iz Ribnice, Dolenjevasi, Velikih Lašč, Sv. Gregorja in Laškega Potoka — njegovi tovariši in tovarišice; pogreba udeležila se je vsa šolska mladina z učiteljstvom in krajni šolski svét. Sprevod vodil je prečastiti gospod Martin Skubic, častni kanonik, dekan Ribniški in ud c. kr. okrajnega šolskega svéta Kočevskega, z asistenco štirih gospodov duhovnikov. Učitelji zapeli so pokojniku pred hišo «Blagor mu» — potem bil je «Requiem» v tukajšnji farni cerkvi, ob jednem brala se je pri stranskem oltarji še